

Miten EU vähähiilistyy Suomi osana uutta eurooppalaista sääntelykenttää

Rakennusteollisuuden vähähiilisyystiekartta 2035

Julkistamisseminaari 11.6.2024

Pekka Vuorinen
ympäristö- ja energiajohtaja
Rakennusteollisuus RT

EU-vaalikausi 2019-2024 - sääntelyn "kokeilukulttuurin" aikaa EU:n vihreän kehityksen ohjelman rakentamiseen liittyvät politiikat, aloitteet ja tiedonannot

1,5 °C

EU-vaalikausi 2019-2024 - sääntelyn "kokeilukulttuurin" aikaa

Onko seuraava toimeenpanon aikaa → hiilipäästöt läpileikkaavana

Rakennustuoteasetus, CPR
Rakennusten energia-
tehokkuusdirektiivi, EPBD

Vähähiilisyys

- "energiatehokkuus ensin"
- CO₂-päästöjen hallittu vähentäminen

Kiertotalous

- jätteen vähentäminen
- uusiomateriaalit ja -tuotteet
- elinkaaren jatkaminen

Luonnon

monimuotoisuus

- luontokato ja metsäkato
- biodiversiteetin heikentymisen pysäyttäminen

Rakennusten energia-
tehokkuusdirektiivi, EPBD
Ennallistamisasetus, NRL

Ennallistamisasetus, NRL
Maaperän terveyttä koskeva
direktiivi, SML
Kriittisten raaka-aineiden
aloite, CRM

EU:n taksonomia-asetus ja yritysten kestävyysraportoinnin direktiivi (CSRD) sisältävät tai tulevat sisältämään kaikkiin näihin liittyviä todennettavia kriteerejä!

Kiristyviä vaatimuksia EU-säätelystä

Energian käyttö ja rakennukset

EU-komission tiedonanto 6.2.2024:

- *the European Commission has published a recommendation for an interim emission reduction target for the EU of 90% by 2040 compared to 1990 levels.*
- *... According to the Commission, with a target of -90% in 2040, **the main driver for investment in construction will be the renovation of existing buildings to improve overall energy efficiency through insulation...***

Energiatehokkuusdirektiivi EED

- Energian loppukulutusta vähennetään EU:n tasolla 11,7 % vuoteen 2030 mennessä
 - Julkisen sektorin on vähennettävä energiankulutusta vuosittain 1,9 %
 - Tavoitteessa ei tarvitse ottaa lukuun esim. julkista liikennettä
 - Tämän lisäksi jäsenmaiden olisi korjattava julkisten elimien omistamien rakennusten kokonaispinta-alasta vuosittain vähintään 3 % (kunnat, kuntayhtymät, hyvinvointialueet, valtio)
- Direktiivi jo hyväksytty → implementoidaan osaksi kansallista lainsäädäntöä

Rakennusten energiatehokkuusdirektiivi EPBD

- **Uudisrakennusten oltava jatkossa nollapäästöisiä rakennuksia (Zero Emission Building)**
 - E-lukuvaatimukset tiukentuvat kustannusoptimaalisesti (kuitenkin vähintään 10 %)
 - Rakennuksessa käytettävän energian on oltava paikallatuotettua uusiutuvaa, energiayhteisön tuottamaa uusiutuvaa energiaa, kaukolämpöverkon kautta tulevaa uusiutuvasti tuotettua energiaa tai päästötöntä verkkosähköä
- **Olemassa olevan asuinrakennukset, ei pakkokorjauksia**
 - Koko kannan energian kulutuksen pienennyttävä 16 % vuoteen 2030 mennessä, 26 % 2035 mennessä
 - Tarkoittanee energiatehokkuusvaatimusten reilua kiristymistä muun korjaamisen yhteydessä
- **Olemassa olevat muut kuin asuinrakennukset, "pakkokorjauksia" tulossa!**
 - Huonoin 16 % (käyttötarkoitukseluokittain) on oltava korjattu vuoteen 2030 mennessä ja huonoin 26 % vuoteen 2033 mennessä
 - Yksittäiset rakennukset voivat saada vapautuksen joko lyhyen jäljellä olevan elinkaaren tai kustannustehottomuuden vuoksi
 - **Rakennuskannan purkaminen lisääntynee reilusti**

Rakennusten energiatehokkuusdirektiivi EPBD

- Kansallisessa korjaussuunnitelmassa tulee osoittaa, miten koko rakennuskannasta saadaan ZEB:n mukainen vuoteen 2050 mennessä
 - Välitavoitteet vuosille 2030, 2040 ja 2045
- Energiatodistukset ja -luokat uusiutuvat
 - **Hiilijalanjäljen (GWP) arviointi mukaan energiatehokkuuden rinnalle**
- Lisäksi vaatimuksia aurinkoenergian lisäämiselle (tekninen, toiminnallinen ja taloudellinen toimivuus huomioiden) sekä sähköautojen latauspisteille

Yhteenvetona EU-sääntelyn jalkautumisesta

EU:n agendalla säilyvät kasvihuonekaasupäästöjen nopea pienentäminen ja hiilineutraaliustavoitteet, energian käyttö ja energiatehokkuus, kiertotalous, luonnon monimuotoisuuden heikkenemisen hidastaminen/pysäyttäminen (luonto- ja metsäkato)

Rakennusteollisuuden vähähiilisyys-tiekartta 2020

Rakennetun ympäristön hiilijalanjäljen jakautuminen 2017 (kt CO2)

